

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ VII.

Мт. Кармель, Па. Четвертъ 14-го Грудня 1899.

Число 50.

КАЛЕНДАРЬ.

Ч. Аннуи, Миронин
С. Софония
В. Варвары
П. 26. Савва
Н. Николая Чудотворца
В. Алмроси
С. Наталія

ЗМѢСТЪ.

Поданный фондъ. — Гнила колода. —
Американскій капиталъ и амер. Русины. —
Вниманіе. — Денно цѣкавое. — Свѣтъ.
— Печенка скрипка. — Феластонъ: American
— Выпущенъ изъ ола. — Искъ чортъ
— Служащій и требнику. — Огонь.

Увага.

Хотѣли приступить до
„Союза“ най посылають
всугуше и мѣсячно до ка-
дѣра:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.
И увѣдомлять секретаря
подъ адресомъ:
Rev. Antony Bonezewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

Хто хоче записати собі
одиноку. * * *
* РУСКИ. *
* РОБОТНИКУ ГАЗЕТУ. *
На пише на адресъ:
„СВОБОДА“
P. O. Box 12
MT. CARMEL, PA.

ШКОЛЬНЫЙ ФОНДЪ.

Намагаймо самыхъ себе!
На школьный фондъ при-
бавили мы с. р. близко
ютку долларѣ. Се малень-
ій початокъ, але вже по-
чатокъ.

Облажуютъ ся свѣта —
блжасеъ новый рѣкъ. Най
каждый священникъ кне
вою святочну ленту до на-

роднои скарбонѣ, най пе-
рейдѣ ся за такою по цер-
кви, най каждый нашъ ци-
рый Русинъ кне липъ ми-
зерного пілля, а скарбона
наша народна буде повна
тысячокъ долларѣвъ.

Гей Братя Русины! Нашъ
братя Славяне въ Америцѣ
мають вже свои народный
палаты, школы, шпиталѣ и
др., а насъ бы не стати
на те, щобъ мы бодай коль-
кохъ хлопцѣвъ поблали до
высшихъ школъ? А чейже
и мы народъ!

Грошѣ посылайте на аде-
ресу: Rev. A. Bonezewsky,
10 May Str., Ansonia, Conn.
Сл. Не. Христу!

Несторъ Дмитровъ.

ГНИЛА КОЛОДА.

II.

Я дуже вдичный допису-
вателеви мадярскои газеты
L., що вѣтъ вже разъ вы-
проводивъ справу на чисту
воду и проголошенъ прилю-
дно: хто такій угро-рускій
священникъ та що се за
організація «Соединеніе»
вразъ зъ его органомъ «А.
Р. Вѣстникомъ». По що бу-
ло пускати людямъ блахма-
на и морочити ихъ дармо
про свой рускій патриотизмъ?
Лучше було вѣтъ разъ
се сказати, що було на
душѣ. Та годѣ, лучше по-
знѣйше якъ пісколи.

Теперь вже пародъ рускій
въ Америцѣ буде знати,
що:

1) Рускихъ священникѣвъ
зъ Угорщины нема въ Аме-
рицѣ, а суть мадярско-гр.
кат. духовники, що звѣльна
вмѣють перечитати въ не-
дѣлю друковане евангеліе
по старославянски та по-
трафять перегортати картки

въ служебнику и требнику.
(Не знаю, чи декотрий сви-
щенникъ угро-рускій, въ
котрыхъ ще тѣе искра Рус-
кости, будуць влччый допи-
суватели, за те проголо-
шене въ пмени усьхъ).

Сохрани Господи, щобъ
тѣ люди поважились гово-
рити дома по руски або у-
чити тои заклятои мовѣ сво-
ихъ дѣтей. Чейже-жъ они
не належать до тои народ-
ности а до новоутворенои,
що зве ся греко-католицкій
мадярь. Брати вѣтъ руского
народу грошѣ, жити ихъ
коштомъ, такои ще штуки
доказати можна, а проче най
вѣ чорты поберуть. Бо п
по що-жъ? Аде-жъ и такъ,
коли привзираєсь болше
долларикѣвъ, треба буде ма-
хати въ «мадяр-орнакъ», а
тамъ не ладно бы було, якъ
бы, хорони Господи, якій
мадярско-жидѣвскій псев-
чукъ дѣзнавъ ся, що на нихъ
була въ Америцѣ хочъ бы
бѣда тѣвъ такого грѣха,
що опи Русины. Народъ?
Смѣхъ! Що-жъ тамъ народъ!
Его най дальше жидѣвскій
мадярь давить, най кра-
дутъ вѣтъ него дѣтей и вы-
ховують по мадярски, най
его выстрѣлюють, най вѣтъ
вандрує зъ бѣды хочъ бы
на мѣсяцъ, гр. кат. мадир-
ского духовника такъ се
интересує якъ мене торч-
ный свѣтъ. Оно голоснѣ
прилюдно, що сѣть «однымъ
великимъ мадярскимъ па-
триотомъ», «посѣде одпо-
ке мадярско-патриотичного
духа» та «поддерже ма-
дырску плею въ рускомъ и
словацкомъ народѣ въ Аме-
рицѣ».

2) Зразу я гадавъ, що
«Соединеніе» справдѣ руска
організація. Теперь цѣлаю
свое слово и перепрашаю
вѣхъ, кого се обходить, та

общію урочисто, що тако-
го поганого промаху вже
ніколи не допущусь. Я ажъ
теперь все понимаю. «Со-
единеніе» есть «чисто ма-
дырскои організацією», вѣхъ
его члены суть мадярами а
офіціальныи органъ «Соеди-
ненія» «А. Р. Вѣстникъ» нѣ-
коли не выступавъ противъ
мадырѣвъ, бо-жъ се скарбона
найчистѣйшою мадярскои
премудрости. Теперь менѣ
ясно, чому головнѣйшій у-
рядники «Соединенія» сама
есенція мадярскои патри-
отизма. Бо що-жъ! Въ руской
організаціи члены звычайно про-
стѣ работники тай урядники
не пниі, а де-жъ бы зновъ та-
ке сказати про урядникѣвъ
«Соединенія». Тамъ зѣха-
лись самі панове та самі
чеснѣ люди, що брыдять ся
рускою мовою, а товариство
Русинѣвъ було-бъ для нихъ
за низьке. А прощу погля-
нути ласкаво на цѣвъ у-
рядництвѣ «Соединенія»:
Ю. Жатковичъ, мѣистеръ
просвѣтъ гр. кат. мадырско-
го народу, самый чистѣйшій
чоловѣкъ вѣтъ чуприни ажъ
до подонны; его зять Бе-
шенѣ, секретаръ «Соедине-
нія» не вмѣе (не смѣйте ся)
збѣсѣдувати ся порядно на
жидѣи славянскѣи мовѣ.
Се-жъ належить до доброго
тоу. Дальше: головнѣйшій
предѣдатель «Соединенія»
о. К. Лавришинъ, що то вѣтъ
хлѣбъ за рускій грошѣвъ ро-
ботникѣвъ зъ Shenandoah,
вѣтъ не абы зъ кимъ дру-
жипъ ся въ старѣмъ краю!
О. Лавришинъ (поздѣймайте
капелюху) знавъ ся зъ ма-
дырскими магнатами (пана-
ми), а тѣ доллары, що ему
ту подавали рускій работни-
кы, вѣтъ шле до мадырщи-
ны и дає тымъ хлопцямъ,
що добре учать ся по ма-
дырски, щобъ опѣся, якъ

доростуть, могли лучше да-
вити Русинѣвъ. Такій самі
заслуги спочиваютъ и на
другѣмъ посвяченѣмъ лѣбѣ
о. А. Дзюбайови. Та не-
зрѣвнаныиъ оказомъ въ гр.
кат. мадырскомъ духовенѣ-
ствѣ есть о. Д. Дамьяновичъ
зъ Бруклина, надзиратель
русков(?) газеты «А. Р.
Вѣстника», который лучше
говорить по англійски якъ
по руски або по словацки.
Разумѣе ся, що по мадырски
меле якъ уродженый мадырь.
3) Въ «Соединенію» есть
лишь 1000 Русинѣвъ, а 7000
Словаковъ, але вѣхъ они ма-
дыры. Газету «А. Р. Вѣс-
никъ» выдѣе ся лишь про
людеко око, бо задушевнымъ
бажанемъ урядникѣвъ бу-
ло-бъ выдавати сею газету
выключно по мадырски.

На такую заяву дописува-
теля въ мадырскѣхъ газе-
тахъ про Русинѣвъ, обру-
шились словацкѣи газеты якъ:
„Slovenska Pravda“, „Jednot-
ta“ и „Amerikansko Sloven-
ske Noviny“, кажучи, що
мы люди безъ мовы, та що
руске (?) духовенство на-
носитъ на рускій народъ
ганьбу. Тѣ газеты просто
огорченѣ, якъ мѣкъ о. К.
Лавришинъ, предѣдатель
«Соединенія», перелякаться
и давай въ «Сабашакъ»
оправдываться хто вѣтъ и
члены «Соединенія». Поряд-
ному чоловѣкуи повинно
бути низше чести оправду-
ваться такому мадырови, що
хотѣвъ бы мати вѣхъ Ру-
синѣвъ и Словаковъ мады-
рами.

Кѣнчу вже, бо ажъ брыд-
но писати за «гнилу коло-
ду», та на прощане не могу
здержатись вѣтъ того, щобъ
не пригадати гр. кат. ма-
дырскому духовенству въ
Америцѣ, гр. кат. урядни-
камъ мадырскои «Соедине-

нія» та гр. кат. мадырскому
«А. Р. Вѣстникѣ», щобъ
они поступали вже дальше
пѣся проголошенои про-
грамы. Коли вже разъ сти-
гнулись зъ лица маски и
вказалсье намъ свое ма-
дырско-патриотичне лице,
не вкладайте-жъ опять тои
маски та не морочте вже
болше себе и людей. Зо-
вѣмъ природно, що якъ
гр. кат. мадыры, не масте
наименшого права проголо-
шувати себе за проводирѣвъ
руского народа въ Америцѣ
та говорити взагалѣ въ име-
ни того народа. На столько
джентельменства повинно
въ васъ бути. Мы певни,
що члены «Соединенія»,
про котрыхъ вы говорите,
що суть мадярами, запро-
тестуютъ противъ того и не
позволятъ вамъ говорити за
себе, що они такіи якъ я
вы, тобъ-то, що кидаютъ ся
плицкомъ у нѣтъ своихъ
найтяжѣхъ вороговъ.

Стефанъ Макарь.

АМЕРИКАНСКІЙ КАПИ- ТАЛЪ И АМЕРИКАНС- КІЙ РУСИНЪ.

Новый свѣтъ.

Великій, новый свѣтъ по-
казавъ ся нашимъ Русинѣмъ
въ Америцѣ. Тутъ богато
зъ нихъ побачило першій
разъ электричне свѣтло, та-
кѣ-жъ кары, елеваторы,
«пикляйны» (въ Питсбургу),
величезный каменнѣ, феры,
дивный мосты, якъ въ Брук-
линѣ, якъ на Ниагарѣ (за
Buffalo), а може и на Мис-
сисипи, богатѣ майны, могучѣ
вароко и дымомъ «пашы». А
ще якъ до того познали, що
робота тутъ черезъ машины
выдѣлѣйша, що на прим.
ткачъ выткає тутъ 30 ра-
зѣвъ болше, якъ въ краю
на варстатѣ въ томъ самѣмъ

часѣ, що тутъ сыре желѣзо
можно колькадесять разѣвъ
скорше перегорѣти, якъ
бувало, сѣ робивъ коваль
въ старѣмъ краю — такъ,
очевидно, здивувалъсь не-
помѣрно. За якіи-жъ часѣ
призычаювали ся до сихъ
розмѣрами неозначеныхъ бо-
гацтвъ, що бачили наколо
себе и — робили на хлѣбъ
насушчый. Мало хто зъ
нихъ и подумавъ: звѣдки
то се? хто то має тѣ бо-
гацтва? якъ вѣтъ до нихъ
дойшовъ? чи працею тяж-
кою, чи вѣчными спекуля-
ціями, циганствами, кру-
тарствами? Умъ нашихъ
людей бувъ недостаточный,
чтобъ могли на сѣ пытаня
дати удовлетворѣи водповѣди.
А тымчасомъ жите тутѣйше
дѣлало свое. Декотрий зъ
нашихъ познали зъ часомъ,
що не завше въ шапахъ та
майнахъ можна достати ро-
боту, що бувають часы, ко-
ли паны и майны потребу-
ютьъ только людей, що мало
не потрѣскають, а другій
разъ коло нихъ сумно, а въ
середицѣ пусткою чути. И
они познали, що якіи-жъ выс-
шій силы мусѣтъ бути тому
причиною, котрий называють
ся капиталистами и що они
до даютъ то водбарають
жизне — якъ трафить ся, и
що задля нихъ работникъ
станѣ простымъ товаромъ,
котрый можна, якъ и другій
рѣчи, купувати.

Якъ въ «краю»?

Въ «краю» того всего не
было. Тамъ было село. Тамъ
было лѣто, осѣнь, зима и
весна. Тамъ было поле, луки,
луги и гай. Тамъ была йн-
ша праца, праца коло грун-
ту. Тамъ на весну орало ся,
сѣяло ся, садило ся; въ
лѣтѣ были сѣнокосы, коси-

(Продовженіе на другой сторони).

AMERICAN BOY.

— Писаеъ —
Стефанъ Макарь.

(Конецъ.)

Подъ часъ коли мѣжъ матерю а сыномъ
розгравалась така сумна сцена, тамъ на горѣ,
пѣжъ хабаземъ, горѣла ватра, а въ округъ неп-
сидѣло колькохъ англійскихъ парубчакѣвъ. За-
дали они зъ посудены, що ихъ несли до робо-
ты, бо и они сегодня вернулись вѣтъ уголко-
въ. Веселіи, грубѣи жарты и смѣхи лунали геть
далеко вокругъ нихъ, пмъ было безжурно, немовъ
бы саміи були на свѣтѣ. Смѣхъ той перерывали
часами, коли йшла вокругъ фляшка наповнена
вискою, або котрый-бъ зъ нихъ розказувавъ за
свои поганѣи подвиги. Подчасъ такого оповѣданя
шось залопотѣло въ ханцахъ и вѣхъ они позыва-
лись на ровнѣи ноги, цѣкави що се такого. Не
дого ждали, якъ зъ по-за галузя выплилась
людска голова. Вѣхъ хоромъ привитали повопри-
вупного:

— Якъ ся маснѣ Джанъ! — Ваньо насупле-
ный привитавъ ся зъ товаришами, але не про-
рѣкъ до нѣкого слова.

— Ты чого такъ нахмуривъ ся? — поспѣ-
шавъ оденъ зъ товаришѣвъ.

— Певно старѣи Гувгары пазлостили его въ
сѣтъ, тай тому такій.

— Хе, ха, ха, ото дурачокъ, а вѣтъ певно
ще плакавъ зъ того — вѣдознавъ его сердечный
товаришъ и тыкнувъ ему подѣи подѣи фляшку:

— На закропи ся — все водѣйде.

Ваньо хонивъ жадобно фляшку и потянувъ
зъ пей порядный лыкъ веселого плыну.

Виска розлялась по его нутрѣ, здѣгнула
нервами и похнула кровь до швидного круж-
ляня. Ему стало веселѣйше въ томъ гомонѣ то-
варишѣвъ.

— Досытъ вже тои веселости — заговоривъ
найстарѣйшій зъ товариства — пора-бъ намъ побе-
сѣдувати про де що важѣйше.

Вѣхъ втихомирились.

— Я одержавъ листа вѣтъ Джима, нашого
колишнього знакомого, що теперь перебуває надъ
берегами Миссисипи.

— И що-жъ вѣтъ пише? — запытали въ о-
денъ голосъ, а на ихъ лицахъ видѣлась велика
цѣкавость.

— Що пише? — процѣдивъ вѣтъ байдуж-
но, мовъ вѣтъ нехочу. — Пише, що мы дураки.

— Якъ такъ? — озлобилось товариство —
та-жъ я бъ его убивъ ту на мѣдци за такую оби-
ду — лишь вѣтъ ел оденъ.

— Лишь повели, а перестанете обурюваться
и признайтесь елуннѣ Джимови. Вѣтъ пише,
що треба великого дурака, такого якъ мы, щобъ
сидѣти въ Америцѣ на одномъ мѣдци роками, а
до того еще важно працюючи. Ту, де така догѣд-
на комунікація, де богатѣвъ безъ лѣку, а лѣсовъ
безъ мѣры, куды ще нога людска не ступала,
въ той вѣтъи краинѣ, котрею перенялае мо-
локо и мѣдъ и ту стати невольникомъ тай пра-
цювати — се не лицѣе порядному джентельме-
нови.

Бесѣдникъ злушнѣвъ, повѣвъ очима по
слушачамъ и побачивъ ихъ въ великомъ напру-
женіи якъ кождѣське его слово ханали. Вѣтъ
злушнѣвъ, щобъ ввести ихъ въ ще болше цѣ-
кавость.

— И що-жъ дальше? — загудѣли вѣхъ хоромъ.

— Що дальше? Дальше те, що Джимъ кли-
че насъ, абы и мы зажили вѣтъными итахап-
нашомъ великомъ республикѣ, итахами, що не о-
риуть и не сѣють а збирають неразъ богатѣи пло-
ды. Въ лѣтѣ для насъ фармы, запашный луги и
лѣсы, а въ зимѣ великій мѣста. Чи-жъ се не
роскошь?

— Гей, Джовъ, — завважавъ оденъ зъ гу-
ту — оно нѣбы на те выходить, щобъ стати
розбѣшаками!

Джовъ здѣргнувъсь на такую увагу и прошипѣвъ
его такымъ докоряющимъ поглядомъ, що пы-
тающій засоромленный елунствѣи очѣи въ землю.

— Охъ вы, зеленѣи трубы! — картавъ усьхъ
Джовъ — чи-жъ чула вы коли, щобъ правдивый
„american boy“ бувъ опрышкомъ? Нѣколи. За-
сада лишь та, щобъ перебѣгаючи просторы
нашого краю, жити безжурно зъ усьхъ дарѣвъ зем-
лѣ, уживати вѣтъхъ кождый пѣсяи своихъ зѣбѣ-
ностей. Убийство такожъ лучаеъ, але се вже
крайна потреба и конечность.

Сей аргументъ вспокоѣвъ слухачѣвъ, але
малы они че деакѣи сумнѣвы, котрыхъ розвяза-
не грало велику ролю въ ихъ будучому новому
житіи, тожъ оденъ поспѣшавъ.

— А якъ-жъ намъ перебиратись зъ мѣдци
на мѣдце, якъ нема грошей заплатити дорогу?

Джовъ вѣмѣхнувъсь куткомъ усть и сейчасъ
давъ водповѣди:

— И хто-жъ ту зъ порядныхъ людей платитъ
за перевозѣи себе самого? Се просто смѣхъ! Тре-
ба йти пѣшки то йде ся; або то часу нема? а
якъ хочешъ ѣхати, то ѣдешъ потягомъ тягаро-
вымъ не заплативши аніи цента. Кому якъ вѣдѣтъ
ся! Оденъ вхвѣзсь до порожного воза, пниій

почеко выльзе на верхъ воза, а звычайно кождый
порядный чоловѣкъ повиненъ мати довгу бузду,
а подѣи нею на плечахъ дошки. Хочешъ водбути
довгу прогулку, йдешъ подѣи возъ и тамъ лѣ-
гаешь горѣлицѣи на желѣзныхъ штабахъ, що под-
держуютъ возъ. Передъ болышими мѣстами тре-
ба все зѣскочити, а якъ бы въ дорожѣ середѣ
полю котрый-бъ зъ желѣзничѣи прислуги поба-
жавъ заколочувати намъ сонъ, на то вже есть
американське право: кулька въ лѣбъ, бо ты ему
не данъ, то тобѣ дадутъ.

На лицахъ товариства малювалась якась
таена вѣтъха, лишь оденъ Ваньо сидѣвъ оголом-
шении оповѣданемъ Джова. Джовъ се заприѣм-
тивъ, торкнувъсь его рамени немовъ пробудивъ
зъ просоня:

— А що, Джанъ, подѣи зъ нами?

Ваньо борѣвъсь зъ гадками, не знаячи що
сказати, жалъ ему было трохи пускатись въ не-
знанный свѣтъ.

— Ходи, Джанъ, ходи, не оденъ уже зъ ва-
шихъ старѣхъ краѣвъ ходивъ, то и ты можешъ
— опѣсяи присунувъсь свое лице ажъ до его та
вѣмѣхаючись солодко промовивъ:

— А якій ѣдла та напоѣи вживати будешъ...
Ты ѣвъ коли такую курку, що еи облѣплюють
геть зъ пѣремъ глиною, а опѣсяи печуть на
огни? Се роскошь! — и цмокнувъ языкомъ до
поднебѣи.

Вѣмъ ажъ слинка потекла зъ рота, а Ваньо
не здержавъсь, щобъ не плюнути.

Якъсъ морока заволодѣла его думками, не
знаячи що зробити, але въ уявѣи своѣи предста-
вивъ собѣи ще самъ въ горшомъ свѣтлѣи свое по-
передне пожитѣи немовъ зѣ злости не знати на
кого крикнувъ рѣшучо:

"SVOBODA" (LIBERTY) Weekly Paper.

The only little Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the "SVOBODA" Publishing Co.

All communications should be addressed to:

"Svoboda" Mt. CARMEL, PA. P. O. Box 13.

Предплата річна \$2.00 До старого краю 3.00

Всѣ дописи и гроші присылаютъ подъ адресу:

То "SVOBODA" P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

Наша газета выходитъ по вторникамъ въ четвергъ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

Купуйте книжки!

Въ редакціи "Свободы" можна достати слѣдующіи книжки:

	цѣн.
Кападійска Русь	10
Образки зъ Америки	10
Пародійный рухъ Австро-Угорскихъ Русинівъ	15
Конституція Спол. Державъ Північнои Америки	10
Де-що про права и суды въ Спол. Державѣхъ, а особливо въ державѣ Пенсильвеніи	10
"Гимно Гаврилику"	15
Оповіданя	15
Про водступниковъ вѣдъ російскаго православія и ихъ пересѣдованя	10

(Продовжене від сторони першої).

ло ся сѣно, громадило ся, возило ся — и сѣвало ся; прийшло живна, жало ся, клало ся копы, возило ся до стодолы — и сѣвало ся. А прийшла осѣнь и зима зъ довгими вечерами, всѣ збиралі ся въ хатѣ: жѣнки прали кузѣль, шили, а при нихъ дѣти. Коло огню куривъ няню файку и казавъ байку зъ давнихъ часѣвъ, або оповѣдавъ де-що про страхи.

Ту все змінило ся.

Анѣ поля напий люди не мають, анѣ хатъ своихъ, анѣ, по большій части, кути такого, корий бы довнихъ належавъ. За помешкане, хочъ оно якъ душе, якъ вогке, якъ брудне, якъ не привѣтне, мусять дорого платити, а не мають багато грошей на "furniture" (меблѣ) и боячись кождою хвилины о то, що "бистъ" може "хоць за дапто" вигнати зъ работы, окрапувають и утирають свои жилища старыми гратями, котрыхъ часто чоловікъ зъ другою на родности и не бравъ бы до сѣвней своен хатѣ.

За то въ дѣчюмъ легше и вольнѣйше. Вже не згадувати о всѣлякихъ дражахъ и податкахъ. На прикладъ: жѣнки напий въ Америцѣ о много менше мають работы; анѣ не прядуть, анѣ не перуть, анѣ не пекутъ тільки, що въ старомъ краю; кромѣ того водпала имъ работа въ полю. Декотрі, особливо незамужні, вѣчимъ не клопочуть ся: йдуть на "бордъ" до кого другого, а самі роблять въ "шансѣ". Тодѣ газдинѣ, если кромѣ жѣнщинъ тримають ще и мушину, причиняють собі много работы. Другіи прикладъ: Въ краю були паны и хлопцы, тутъ все ровне; и убрание все "чорне" носятъ и одѣть другому той самъ пошановокъ виненъ; нема цѣлованя по рукахъ, анѣ паданя до ногъ, анѣ низькихъ крайовыхъ поклань. Третій прикладъ: Тутъ есть салюны и лѣпшіи напштокъ мѣжъ тымъ, коли въ краю була только проста сивуха.

Три особи на одній ложку. И такъ, помѣжъ нашими людьми въ Америцѣ, спарувалась бѣда зъ вольностею. Зъ того выйшло жите, цѣлкомъ неподобне до жита нашихъ людей въ краю.

Тамъ кожда родина жила себѣ окремо въ своей хатѣ, и дѣти були при родичахъ. Тутъ колька родина, а то и зъ самими, мешкае разомъ, а дѣти часто далеко суть вѣдъ родичѣвъ. Въ краю родичѣ зъ дѣтьми працюють майже все въ згодѣ колд одного грунту — тутъ буває часто, що родичѣ вызсують дѣти, забираючи всѣ гроші для себе и не даючи дѣтьми часу анѣ до науки, анѣ до забавы. Часто дѣе ся, що жена мешкаючи зъ чужими муштинами въ одной хатѣ, стае невѣрно своему мужеву и на оборотъ. Такожъ дѣе ся такъ, що хлопцѣ мешкаючи разомъ зъ дѣвчатами, збѣдять ихъ, а потѣмъ покидають. Неразъ можна чути, що мужъ покидае жену або жена мужа або що чоловікъ и жѣнка жють зъ собою на вѣру. Чесноты, якъ мусять платити въ родинѣ, чтобы родина могла водповѣсти своей задачѣ, затрачуять ся, а на ихъ мѣсце выростають грѣхи, проступки и злочинства, о котрыхъ богато и не чуло въ старомъ краю. Грубѣсть обычаѣвъ, яка була въ старомъ краю, еще побольше ся черезъ фалишве толковане американской свободы. Незнана може въ старомъ краю жажда грошей росте, жажда грошей, котрыхъ напй чоловікъ все таки не навчивъ ся еще гараздъ спожитковати. Цѣла натура нашего народу змінило ся майже зъ кождымъ днемъ; вѣдъ входитъ въ американске жите, въ его роскошѣ и боля и нужду и починае разомъ зъ злыми рѣчами забувати и добрый, якъ вѣдъ навчивъ ся въ старому краю.

Дѣвчата и дѣти.

Цѣла тота бѣда и вольностѣ водбивае ся пайтжане на дѣвчатахъ и дѣтяхъ. Коли першій приѣдуть до Америки, сейчасъ достають ся въ руки агентовъ та гандлярѣвъ людскимъ тѣломъ, котрі, або ихъ запроваджають на службу, або до паны, або до домовъ публичныхъ. Часто буває, що по короткомъ побугѣ на службѣ, стають няньками, або аба ставши матерями, йдуть въ шау, покидаючи свою дѣтину на чужій руки. Нерѣдко тежъ дѣе ся, що дѣвчата заробляючи по шапахъ, воддають ся вечерами розпустѣ,

чтобы могли заработать гроші на жите и на пынѣйше убрание, якъ носили "гринорки". А зновъ суть и такі, котрі пошли въ дома публичныхъ, то зъ бѣды, то зъ своего нерозуму, то зъ своей наклонности.

А дѣти тратять такожъ ровню много, а если може не больше, якъ дѣвчата. Безъ опѣки, безъ провѣду, безъ выхованя, выпущеніи на улицы и пробуваючи на улицахъ вечерами, стають ся за молодую дикими и злочестыми. Кромѣ того, дѣти, котрі заробляють на жите батьковѣ, ницѣ передвѣсно свои малі, незрѣлыи ще силы и, не навчивши ся вѣдъ, йдуть въ жите еще горше може бѣдовати, якъ батько ихъ бѣдовавъ, прийшовши изъ старого краю.

Здоровый корѣнь нашего народа.

Помимо тѣхъ застрашующихъ вужды и подлого пониманя свободы мы можемъ завважати, якъ ясны пята на чорномъ небѣ, здоровый, моральный, крѣпкий натуры, котрі за велику цѣну хочуть водбуться зъ пѣтьми и неволь и собѣ и своимъ близкимъ принести цѣсте и науку. Тыхъ людей не богато, та маємо надѣю, що чпело ихъ все буде побольшуватись тымъ скорше, чымъ скорше всѣ интелегентный люди рускій стануть спѣльно до работы. Певно, судба нашихъ людей въ Америцѣ лежить въ рукахъ интелегентныхъ работниковъ всѣхъ народностей замешкующихъ Америку, та, коли не прочтѣть ся грунту на своемъ власномъ смѣтѣ, можна сподѣватись, що Русины въ загальномъ вызволеню рабочою класу жаднои участи не будутъ брати.

НОВИНКИ.

Що таке фонетика?

Декотрі люди наслухались про фонетику дивогляднихъ рѣчей, а не знаячи, що оно vlastivo есть, представляють собі ен якъ якого дивогляда, передъ котрымъ хрещеному чоловікови треба хрестити ся. Иншій зновъ кажутъ, що якъ буде хто писати фонетикой, то за продусь тымъ самымъ Полякамъ, тратить вѣру и такѣ инше. А оно такъ не есть.

Мы знаємо дуже добре, що мова кождо народу все зміняєсь, а після тои потреби зміняєсь водповѣдно писемо. Се такъ якъ одѣж. Осъ пр. у насъ въ Галичинѣ. Бувовни та на Украинѣ заведено въ писемѣ фонетику. А полагае она на томъ: Де давнѣйше чути було ъ, теперь пишуть і, де було чуті ъ, инше ся и, а де чути було ъ, и, то пише ся і, тхердый знакъ, що не вызывае ся зовѣмъ, опускае ся якъ непотрѣбный. Отъ вамъ и цѣла мушдрѣсть. И де-жъ ты есть томъ що злого? Противно, се улегчене въ писаню, бо доси и такъ мало хто писавъ поправно по руски.

Такой вѣбѣци помогло.

Одѣнь американскій священный хотѣвъ перепроводити звычай, абы жѣнщины свои капелюхи въ церкви збѣймали, однакъ просьба его ничъ не помагала. Тодѣ вѣдъ вѣзъ ся иншого спосѣбу. Однѣи педѣлѣ горѣтъ на проповѣди такъ: „Ворони Боже, абы дамы сидѣли безъ капелюховъ въ церкви, бо мы могли перестудити ся...“ Але тѣ слова нѣчо не вдѣляли. Тодѣ вѣдъ зачавъ дальше такъ говорити: „Напй жѣнщины нывѣ тому мусять сидѣти въ капелюхахъ, бо не всѣ суть добре выфривовані (зачесані)“. Коли и тѣ слова ничъ не помагали, тодѣ вѣдъ такъ промовивъ: „Ажъ теперь менѣ ясно, чому дамы сидятъ въ капелюхахъ, бо по большій части мають штучне волосе и косы.“ Того вже було пмъ за богато и въ одной хвилѣ всѣ водкрыли головы.

Рай для слугъ.

Справжнімъ раемъ для слугъ емѣстечко Водень въ пѣвнѣйшій Швеції, якъ показуе ся изъ своего оглошѣния змішѣного у одной шведской часописи: „Помилуе ся служницѣ до Водень; служницѣ достае часоку платію, власный покой, телефонъ, роверъ и фортепьяно, а кромѣ сего вынаго роду за рубане дровъ и пошене воды. Въ Лѣварѣ въ пѣвнѣйшій Швеції заложенѣ товариство для служницъ. Заразъ на першихъ зборахъ, ухвалено, що служницѣ замѣсть хустинъ на голови мають носити капелюхи.

Рѣшница календарѣвъ юліанъ своего и григоріанского въ роцѣ 1900.

Въ мѣсяцѣ сѣчнѣи пѣтьмѣ р. 1900 выносятся рѣшница, якъ давнѣйше 12 дѣвъ, такъ що першій день мѣсяцѣ сѣчнѣи и лютого року 1900 выпаде что 13-го по григоріанскѣмъ численю. Поневже роцъ 1900 сѣ послѣ юліанского численя переступнымъ и про те мѣсяцѣ лютый чиселить 29 дѣвъ, а послѣ григоріанского звычайнымъ рокомъ и лютый має лише 28 дѣвъ — то вѣдъ 1. марта нового стилю почавши, рѣшницѣ обохъ календарѣвъ выносятся буде 13 дѣвъ, такъ що кождый 1-й мѣсяцѣ выпаде 14-го дня нового стилю; а свѣта рускій пѣдвизный вѣдъ 1. марта 1900 почавши, змінять свое дѣту въ григоріанскѣмъ численю о 1 день — розумѣеь, затримуючи дату давну въ старѣмъ численю. Благовѣщеніе про те выпаде 7. цѣвтія, Рождество Іоана Хрестителя 7. липця, св. Петра и Павла 12. липця, Преображене 19. серпня, Успеніе 28. серпня, Рождество Богородицѣ 21. а Честного Креста 27. вересня, св. Димитрія 8. а св. Михайла 21. надоліста, Воведеніе 4. сн. Николая 10. а Зачатіе 22. грудня, Рѣздво Христовѣ 7. Соборъ Пр. Богородицѣ 8. сн. Стефана 9. сѣчнѣи 1900: Новый роцъ 1901 14. Пѣрданъ 19. сѣчнѣи, Трохъ Святитѣлѣвъ 12. а Стрѣтене 15. лютого 1901 нового стилю.

Люде якъ медведѣ снятъ задля голоду зимовыи спомѣ.

Въ губерніи Псковѣ, въ Россіи, якъ доносятся російскій газеты, задля неурожая, що року тамошній мешканцѣ сельскій спять цѣлыми днями и ночами та не выходятъ на свѣтъ, лише разъ на день пробуждуютъ ся, ѣдятъ по кавальчикови засушеного хлѣба (сухари) спеченого въ осени, запіють водою и дадѣ спитъ. Той сонъ зимовый зветъ "льсжка". Въ томъ перухомѣ ставѣ переказаныи бѣдній люде цѣлу зиму и нѣчого не мыслить и не робять, бо якъ чоловікъ рухае ся, то потребуе и ѣсти. До теперь рядъ російскій разомъ зъ царемъ не поstarавъ ся о тѣхъ, абы бѣдныхъ людей ратувати вѣдъ голодной смерти... Але рублѣвъ на параславну агітацію въ Америцѣ то знайде ся богато.

Ява справедливѣсть. Одного сержанта-жовнѣра засуджено на 13 лѣтъ вѣзничѣ за те, що позволявъ уйти колькомъ людямъ, що брали участь въ забуреняхъ работниковъ въ Idaho. Якъ депутатъ пострѣлялъ подѣ Латимеръ работниковъ, то удостоились ще за тѣхъ похвалы, а ту за выпущене колькохъ людей — 13 лѣтъ вѣзничѣ. Справедливѣсть въ томъ краю зачинае сходити на немъ.

— Про важне водкрите

для исторіи христіанской церкви доносить "Observatore Romano". Новый, сирѣкій патріархъ въ Англіи, Ефрамъ Романъ, знае токѣ и дослѣдникъ вѣдѣныхъ старинностей, водпашовъ въ митропольной бібліотекѣ въ Моску рукописѣ и. а. "Завѣщане Христа". Перша зъ тыхъ рукописей синеуе організацію церкви въ Сиріи въ П. вѣдѣ христіанства. Показуе ся зъ вен, що літургію водпашовано въ субботу, а пѣдѣла була днемъ тѣсту. Иерти літургіи, коротка вѣдъ теорѣтично, складала ся зъ исповѣданя вѣры, выговорешового діаконѣмъ, зъ сѣговъ консекраційныхъ и зъ удѣленя св. Евхаристіи діаконѣмъ. Вѣдъ вѣрній водмолвилъ молитвы въ родинахъ, установленныхъ рано и пѣчерѣ въ дома або въ церкви. Въ день літургіи збирали ся вѣрній въ церкви передъ свитанемъ, про що свѣдѣтъ также звѣтныи листъ Цілілія до Траяна. Поемочныи епископы довершили одѣнъ епископѣ, прочій епископы были лише свѣдѣми. Въ церкви займали субдѣи копы мѣсе по четвѣхъ (лекторахъ) вдѣны мали резервованіи мѣсе по діаконѣхъ; они одержували благословене вѣдъ епископа и мусѣли водмолвити специалный молитвы. Однимъ словомъ, они были немовъ бы сучасными монахами. Епископы и священники были обовязаны до дѣлѣбаты. (безжесткости) причѣмъ поручено имъ, адержувати ен вѣдъ мясныхъ стрѣмъ и вина.

— Машѣ дѣти? Чому жъ не запишете ихъ до "Р. Н. Союза"? Коштуе лишь 25 цѣнговѣ на мѣсяцѣ, а дѣти умирають дуже часто, чаєтѣсь якъ старшій.

— Поду, най чортъ все побере. Мѣжъ товариствомъ роздалось голосне "гудрей", подавано собѣ руки на знакъ нерозорванѣ дружбы та выцѣдили ще лишню вѣску. Порозумѣвшись про мѣсе збору и способѣ ѣзды, рѣшено выбратись въ дорогу таки ще сен ночи.

На другій день пошла чутка, що Ваньѣ Конечного дѣсь задѣвъ ся. Зразу гадали родичѣ, що вѣдъ перебуває дѣсь въ мѣстѣ, а коли его не було третого и четвертого дня, всѣмъ стало ясно, что вѣдъ геть дѣсь далеко.

Мати Ваня голосила по нѣмъ мовѣ по умершѣмъ, а все повтаряла: — Пропала наша дѣтина, пропала на вѣки.

Старшій не говоривъ нѣчо, але терпѣвъ ще больше хочъ и безъ плачу. Вѣдъ ходивъ чорный мовѣ земля.

Рускій работники попутѣли мѣжъ собою зъ насмѣшками, що Ваньѣ подавъ ся на американского шляхтича и неразъ тѣ шепты доходили старого та вѣдъ не прикладавъ до нихъ жаднои ваги. Вѣдъ все ще сподѣвавъ ся, що сынъ леда дѣнь верне. Але и тѣ надѣвъ розвѣялись въ коротцѣ.

Разъ, якѣсь стрѣтивъ ся вѣдъ зъ однимъ Американцемъ, котрого сынъ тежъ дѣсь повѣявъ.

Старшій Конечный не втерпѣвъ, щобъ не спытатись, чи не знае, де ихъ сынове поѣхали, чи не за роботу часомъ.

Американецъ розсмѣявъсь крѣзь слѣзъ, а зѣтхуючи, промовивъ:

— Онъ не за работою, дорогій пріятелю, пмѣ вже теперь не до работы.

— А що-жъ, може яке нещасте зъ нимъ случилось, поубивало ихъ где, чи що? — говоривъ послѣднѣи Конечный.

— Нѣ, они живы, але се ще горше якъ бы поубивало, бо убилѣ въ нихъ охоту до працѣ, а зродило безграничну погорду до немъ.

— Де-жъ они? — нетерпеливъ ся Конечный.

— Шукайте-жъ вѣтра въ полю! Хпба-жъ Америка маленька? Они перебѣгають ен якъ перелетніи птахи зъ краю до краю. Въ лѣтъ дахомъ пмѣ небо, а въ зимѣ закамарки великихъ мѣсть, а звычайно, коли пмѣ голодъ доскулить, аробать щѣсь таке, щобъ якъ разъ забрали ихъ до арешту, де мають харчѣ и дахъ. Такъ, такъ, пропали нашѣ дѣти якъ и богато ихъ пропаде такихъ, що такъ якъ они понимаютъ американскую свободу.

Старого Конечного мовѣ обухомъ по головѣ вдарило. Передъ очима стали вганятись одѣнь по-за другого якийсь золотій метеликъ, въ ухахъ дзвонило мовѣ по умершѣмъ, за горло хватало мовѣ хотѣло дусити, а ноги мовѣ прикованіи до землѣ.

Вѣдъ довго ще стоялъ на одномъ мѣстѣ, впиавши свой зѣръ за водходячимъ Американцемъ немовъ ждае, щобъ тѣй назадъ вернувъ ся и водкликавъ те, що сказавъ про его сына. Але вѣдъ не вернувъ ся.

Выводили зъ села.

Васили Стефанюк.

Надъ заходомъ червона хмара закамѣнѣла. Довкола неи зарѣ обкунула свои бѣлѣи пасаи и подобала тога хмара на закрывавшену голову якогѣсь святого. Пѣза тои головы промывали ся лучѣ сонця.

На подвѣрѣ стояла гурма людей. Вѣдъ заходило на нихъ свѣтло якъ вѣдъ червонѣ камѣня — тверде и зтаде. Зъ хорѣмъ ще сыпало ся богато народу. Якъ вѣдъ умерлого — такой смутный выходили.

За людьми выйшовъ молоденькій парубокъ зъ обстриженою головою. Вѣдъ на него дивили ся. Здавало ся имъ, що тота голова, що теперь була у кервавѣмъ свѣтлѣ, та має впасти зъ плѣчь — дѣсь далеко на цѣсарку дорогу. Въ чужихъ краяхъ, дѣсь ажъ подѣ сонцемъ впаде на дорогу та буде валяти ся. Мама стояла на порѣзѣ.

„Ты вже йдѣшь сынку?“

„Иду, мамѣ.“

„А ты жъ на кого насъ покидаєшь?“

Жѣнки заплакали, сестры руки заломали, а мама била головою до одвѣрка.

Подѣишомъ до сына тато.

„Сѣдаймо, сынку, на вѣру, бо колъю спѣзжимо.“

„Ще цу ночь переначуй у мене, сынку. Я тебе такъ горко цѣтовала, дула-мъ на тѣи якъ на рану... Я тебе разомъ зъ сонцемъ вирѣдѣю и плакати не буду. Переначуй, переначуй, дитинко!“

Взяла сына за рукавы тай повела до хаты.

Миръ подавъ ся дѣ воротамъ. Незабавки выйшла мама зъ сыномъ. Тварѣ мала блѣду якъ крейда.

„Сынку, — пытавъ ся тато — а минѣ хто, не-боже, кукурудзки висае?“

Хлопы заревѣли. Тато впавъ головою на вѣзъ и трясъ ся якъ листѣ.

„Гай, ходѣмъ.“

Мама не пускала.

„Николайку, та не йди бо! Та заки ты обернешъ си, то пороги въ хатѣ поскривляють ся,

то вуглы погниють. Мене не застѣнешъ уже и вѣдай самъ не приѣдѣшь.“

Пила сына за ноги.

„Волѣла быхъ тѣи на лаву лагодити!“

Пѣшли. Хто стоялъ коло ворѣтъ, то вшѣвъ рекрута водводити.

Переходили лѣсъ. Листѣ устелило дорогу. Позагинило ся у мѣдѣи човенця, абы зъ подѣвъ осѣвиновъ поплыти у ту дорогу за рекрутомъ. Лѣсъ перебивавъ голосѣ маминъ, пѣлъ его у поле, клавъ на межѣ, абы знало, що якъ весна утворить ся, то Николай на нѣмъ вже не буде орати.

За лѣсомъ стали въ поли. Рекрутъ вѣзъ ся прощати зъ селомъ.

„Бувайте здоровы и свои и чужі. Якъ чимъ докоривъ смѣ, то забудьте, але благословѣтъ у далеку дорогу.“

Вѣдъ покидали капелюхи.

„Повертай си здоровый назадъ, та не забывай си.“

Сынъ зъ татомъ сѣли на вѣру. Мама вмила си руками за колесо.

„Сынку, озири мене зъ собою. Аиѣ, то буду полемъ бѣчи направѣтъ тай тебе здогоню.“

„Люди добры, озмѣтѣ-ко жѣнку, бо руки со-бѣ поломить.“

Люде силѣмѣмъ водтягли вѣдъ воза и держали. Фѣра рушила.

„Иди здоровѣ Николай!“ — кричала громада.

Тѣи ночи сѣдѣла на подвѣрѣ стара мама та захрипѣла голосѣмъ заводила:

„Вѣдки тебе визирати, де тебе шукати?“

Доньки якъ завузѣ до ней говорили.

Чи не буде згоди?

Въ St. Louis, Mo. есть громадка Русинѣвъ, котра поки по не дѣлалась на партіи, а все жили въ якъ наилучшій згодѣ. Тамонъ-пущий чешскій священникъ водъступавъ имъ каплицю до Богослужень, ели приѣхавъ рускій священникъ и салю на митинги братствъ, не жадаючи за тое жадного вынагороджени. Та теперь знайшла ся одна часть Русинѣвъ, що ихъ засвербѣли грошѣ въ кишени и они давай творити партію, бо мовлявъ, они не хочутъ бути у Чехѣвъ за дармо, а бѣдуть до Словакиѣвъ и спомогати ихъ будуть, щобъ ти скорше збогатѣлись. Ажъ смѣялись хоче зъ подобныхъ людей. На будую своеп власной церкви не дасть анѣ цента, але спомогати чужихъ и вытрати чужихъ куты то на те знайдуть ся грошѣ, хочъ бы прійшло ся не бѣти. Знаючи добре водноенны Русинѣвъ въ St. Louis, Mo. остерѣгаемо тыхъ пословаченныхъ Русинѣвъ, щобъ они не розбивали еднѣности и згоди, а трудились вепольно для своего власного добра. Ажъ-жъ тѣшити ся лишъ треба, що тыма-самъ, коли пріймають вась дармо Чехи, вы можете збирати-центы для будовы своеп власной церкви и школы.

Дни забобонный звичаи въ Россіи.

Если на Урала, въ Россіи, яка сельская дитина захо-руе на «слабѣсть св. Валентина», то родна мати припомочи бабъ знахорокъ розкачуе зъ тѣста великій ок-руглый кружокъ, завивае въ него хорю дитину и якъ перогъ вкладае лошагою до горячоу печи, абы зъ дити-ны «чортъ вышшовъ». Рѣдко котра дитина выйде зъ печи жива. Бракъ народноу про-свѣты и школы въ Россіи есть причиноу того дикого звичаю.

Повѣдомлене.

Отецъ подае ся до вѣдомости вѣхъ членѣвъ Br. св. Арх. Михаила въ Johnson City, Pa. (на Брейдѣ), що дня 9. децембра водѣвѣ ея рѣчний митингъ того-жъ братства въ цѣли выборы нового уряду. До него уво-лилъ: Дмитро Вислоцкій яко председатель; Мих. Лазо-ринскій, заст. предс.; К. Ко-танчикъ, фін. секретарь; Ст. Инчаръ, секретарь; П. Ко-танчикъ, касіеръ. Хочъ братство св. Арх. Михаила ще дуже молодое, однакъ мае въ касѣ готовкою \$477.93. Щастъ Боже на дальше.

Зъ Канады.

Выборы въ Манитобѣ: До провинціальной легіслатуры вволилъ болышюстю ко-сервативны. Выбравъ мину-шюи суботы 24 консервати-вѣвъ и 14 либералѣвъ.

— Кому вже свиркри-лось гарувати по фабрикахъ и майнахъ, а хотѣвъ бы водъпочати и забезпечити себе на старій лѣтѣ, и щобъ его дѣти колѣсь знали де «до-мовъ», нехай купити собѣ фарму. Така фарма е теперь до продави въ Luzerne County, мѣжь Wilkes-Barre а Shickshiny, складаюча ся въ 55 акровъ орного поли и 12 акровъ файного лѣса; будавки новы, великій садъ, вода здорова, близько мѣста и нашихъ людей, а фарма чиста водѣ доугу. Кто мать бы охоту купити и де-що болыше о той фармѣ довѣ-датся, нехай пише на ад-десу: Sylvester Williams, або D. Pyrez, Olyphant, Pa.

Де-що цѣкавого.

— Въ Англіи юсуть кождый волякъ, который иде на войну, зроби-ти тестаментъ (завѣщане).

— Лордъ Майоръ Фаллонъ зъ Дублина (Ирландія), зобравъ въ про-тягу одного мѣсяца межъ гутейши-ми Айришами \$50,000 на памя-тникъ для изъславѣнію ихъ на-родолобца Паррелла.

— Хотите закупити собѣ добре а тане цигаро, пишѣть на адресу: John Parylak, 1337 Ave. A, New York, а достанете водворотноу почтою. Гро-шѣ напередѣ.

— Паниа д-ръ Анна Макенротъ есть першимъ женскимъ адвокатомъ въ Цюриху, въ Швейцаріи.

— Въ Инони водкрыто недавно копальни золота. Незадовго певно тамъ посугутъ Англіицѣ и Амери-канцѣ, ширити цивилизацію «кишен-кову».

— Недавно завязавъ ся въ Аме-рицѣ новый тростъ (сублака) для выроблюваня грумъ. Члены тросту достанутъ трушны задармо, задля-чего имъ напередѣ засылаемо со-чувствіе.

— Россійскій рѣдъ закупивъ въ Америцѣ 1000 копей до военноп-службы.

— Американскыя бабы внесли до президента прошене, абы запрова-диль на гавайскихъ островахъ тве-резѣсть; а о невѣдомитѣ и о пан-цифѣ, яка тамъ водить ся, то за-були. У бабы все короткій розумъ...

— Хинчики вѣрять, що душѣ еще ненародженыхъ дѣтей цвѣтуть якъ чудні квіты въ раю — въ огорождѣ, въ котромъ суть и ипши старши цвѣты: ихъ дѣды, баби, прадѣды, прабаби и т. д. Коли яка дитина прійде на свѣтъ, то старі цѣлуютъ цвѣтку и зъ ней выхидитъ душа, котра вхидитъ до новона-рожденюу дитинѣ.

— Въ Штокеравъ, коло Вѣднѣ, умерла сего року 28-лѣтна дѣвица, Марія Шуманъ, котра черезъ цѣле-свое житѣ лежала въ колѣсѣ и не могла плучити ся анѣ говорити, анѣ бѣти, анѣ ходити, даятого жи-вѣно си лише пальчымъ появивѣ-немъ.

— Въ 1910 роцѣ Италианцѣ намериють устрѣити въ Римѣ такъ-ведку мѣжнародну выставу, акомъ до-теперѣ еще нѣде не було.

— Одна хороша дѣвчина-Аме-риканка, Еллісъ Гленъ довго ходила въ мужескомъ убраніи и выглядала якъ хлопцѣ; одна богата донька фармера, Елѣнъ Була на смерть залюбила ся въ той перебраной дѣвчинѣ. По полиціи зпыхала и арештовала «хопалка».

— Въ St. Louis, Mo. одна аку-шерка Грегиста Бамбергъ прова-дила черезъ 20 лѣтъ свой власный шпиталь для потребуючыхъ помочи въ часѣ розвязаня женщинъ и зъ жажды за грошемъ до 300 особъ знайшло тамъ смерть зъ емъ при-чыны. По вѣдомѣти к ея «лотор-ствамъ» прійшовъ копецъ и та вы-родна баба стовѣть теперь передъ судомъ.

— Annie Slinnan, зъ Бруклина, за-мордовала свою власну шѣстлѣтню доньку даятого, що си мужъ зоставъ выданыи зъ работы и она побую-ючися, що не знайде другогъ, абы заробити на удержане, допустилась мордерства. Кажуть, що зъ бѣзпѣ-ноу не буде що бѣти, достала по-мѣшаня розуму.

— Въ Нью Йорку умеръ миллионеръ John Blair, переживши 98 лѣтъ. За-молоду бувъ безъ цента бѣдакъ, водѣкакъ взявъ ся до бизнесу и шо зачавъ, обертаюся въ золоту, такъ, шо самъ докладно не знавъ колько мае грошей. Газеты пишуть, шо лашовѣ 75 миллионѣвъ дол.

— Директоръ одного великого ба-ву въ Бруклинѣ, Миллеръ, оголосивъ, шо дае великій процентъ, якъ хто у него зложитъ грошѣ. Люде за-ложивши тай зложили значній гро-шѣ до банку, а журиый директоръ зааравши до панташки близько 4 міліоны, счезъ якъ камфора.

— Невыслѣдженый злодей въ Нью Йорку на 96-ой улицѣ и 2 Ave. розбѣиъ 6 цѣльвъ грубый муръ, зебравъ за свою роботу 5 дол. тай пошовъ дальше.

СМѢШНЕ.

ПОЧАТКОВЫЙ ПРОПОВѢДНИКЪ.

Оденъ нововосвѣщенный свяще-никъ ставъ въ самой серединѣ своен проповѣди и анѣ рушъ не знавъ, шо дальше говорити, однакъ не страгивъ цѣлкоу духа и каже:

— Абысьте не говорили, мои лю-би слушатель, шо я ставъ, даятого иду гетъ.

И зъ тыми словами злѣзъ зъ проповѣдницѣ.

Оденъ жидокъ мавъ разъ шасте фхати тренѣвъ, который выколѣбѣ ся. Жидокъ такъ перестрашилъ ся, шо хотѣвъ отпорити войно и вы-скакити зъ тренѣвъ, аде другі люде зачали ему говорити, шо вже нема жадного небеспеченства и не по-требуе лякати ся и бѣити ся смер-ти. Жидокъ трошки прійшовъ до себе и каже:

— Я не бою ся смерти, але ту на дорожѣ менѣ бы було жаль выи-рати, бо я маю вертанный тикетъ.

ЦѢКАВА ДИТИНА.

Малый Петрусь (до своен мамы, котра по разъ третій выхидитъ за-мужъ):

— Мамо, якъ я вырасту, то зѣ-стану ювелиромъ, тогды за дармо достанете водѣ мене перстень до нового шлюбу.

ПОЧТОВА СКРИНКА

Заванты К. — Если хочете водѣкла-новати на пашомъ вѣчу поданъ вамъ сти-хи, то добре приготуйте ся, а мы напише-мо до вѣчного комитету въ Джерси Сити, то и ваша декларация ввоиде до программы аччени.

Сталый предлѣтатникъ. — Вы добре радите, абы наша редакция списъ вѣхъхъ дозвоникѣвъ, помѣстила въ тазѣтъ зъ по-чаткомъ января 1900 р. Мы если зробимо се, то трохи позитѣмъ, бо маемо надѣю, шо кождый чешскій дозвоникъ залезуъ па-селѣтѣвъ выробавъ до кѣнца сего року, а хто хоче доставити «Свободу» въ 1900, то зволѣтъ пренумерату зъ горы прислати.

Щирый Русинъ зъ Нью Йорку. — На-вашъ листѣ, рѣдо водповѣдаемо, чинъ и и-мѣнь буы Иванъ Науковичъ. Въ мѣсто-дохъ явуку прѣставитъ зъ Полѣнами, хо-диль въ польской конфедератцѣ-рогатинѣвъ (шпифѣ) и водѣ часѣ ихъ повстаня буыъ иъ на усаугахъ. Подѣвѣише доставъ рус-скыи грекъ, кат. священникѣвъ и хотѣчи затерти свои далий грѣхъ, перениуы ея въ талискоу-русского патриоту и для шро-гоу напѣсавъ дѣлено колько книжечкоу, трохи шаривавъ въ тѣмъ вырѣмѣ, шо безъ характерна жылка зновъ въ пѣтъ водѣзав-ла си и на старій лѣтъ подѣнтатъ погами свою працю и блѣдый народъ русскій попи-луы, переишовъ до Россіи и за маршыхъ пару рублѣвъ заиродѣвъ свою честь и свою роднуу хлопску мову ридови русскі-скому. На старій лѣтъ зачавъ писати и го-ворити ломанюу русскійшюу, а ланной родной руской бесѣды, котру высѣвъ зъ-грудѣ матери и котроу напѣсавъ колько книжечкоу для народу, вырѣвъ ея. Тое все робивъ даятого, бо думавъ, шо въ Россіи зробить его ешеснономъ. Но Москва не дурій, она зпакъвъ якъ шаловатѣ чужыхъ зрадинѣвъ и пины куты вытратѣ, такъ и Иванови Науковичюви не дали доброй по-савды, але выпали ея яко мѣсионера жези-т. з. шитундѣтѣвъ (шо водпалъ водѣ рос-сийскон церквѣ) абы ихъ павертѣвъ на царствѣвъ. Въ листѣхъ пишавъ до га-лицкихъ знакомыхъ гѣрко парѣжавъ Нау-ковичъ на невѣдомитѣ Москвитѣвъ. Умеръ наиракоюу смертѣю, поведѣючи, шо самъ отруивъ ея зъ роспуки. Значить воны у-меръ яко зрадинѣвъ нашего народу. Отѣе хто зрадинѣвъ и порекничѣвъ величае, той легко можѣ стати ея до шихъ подѣ-лымъ! Вирѣчьъ наша народна пословица еще дае аспѣшнуу дересторѣу: «зъ якимъ прѣставшъ, такийъ ея естѣшъ».

Оголошене.

Осытымъ оголошюу себе яко кандидата на директора убогихъ мѣста Шамокинъ и передѣлѣсти. Мешкаю въ Shamokin, Pa., 310 Sunbury Str.

Н. Н. Keiser.

—ЕСЛИ—

маєте лке право, хочете про-дати або купити въ старомъ краю грунты, достати силѣ токъ або грошѣ цѣсте по-слѣди до старого краю — удайтеся зъ тымъ до Пырча, въ Олпфанта. Вонъ вамъ добре зробить и порадить. Адресъ:

D. Pyrez, Box 355 — Olyphant, Pa.

Hotel HETMAN CHMIELNICKI

Alex Halaburda, Mt. Carmel, Pa.

Коло айрагского дѣла есть рускій готель, одипокій на цѣле мѣсто рус-скій готель. Чистенько тамъ, всѣмъ напои, якъ вѣска, пиво, ружѣ, тем-перъ и ип. дуже добры и здоровы. Кто хоче переночувати, знайде тамъ чисте ложко и чиннуу усугу.

Ану Русины! Чияжъ будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по-жухать естѣти?

ЗВѢСТНЫЙ СЛОВЕНСКИЙ АДВОКАТЪ (лоеръ)

Катлянъ и Некарда (Catlin & Nearda)

309 Broadway NEW YORK, N. Y.

Сей адвокатъ выправуе нагороду водѣ компаній, есѣ-бѣ которого зъ работни-ковъ або убило або покаль-чило. Рѣвно жъ пріймае всѣ криминальный и цивильны жалобы.

Юлиянъ Копыстьянскій (JULIAN KOPYSZCZANSKI)

420 W. Pine-st.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салѣонъ рус-скій. — Найлучшій напѣтки можна ту достати, якъ: пи-во на шклянки и бутѣлки, вина розманного гатувку, горѣвки досконалы, цигара дуже добры.

Синѣитѣ Братя Русины

до своего братчика Юлька.

„NO RHEUMATISM.“

Той лѣкъ звѣстный въ цѣломъ повѣтѣ.

Если хто тернитъ на ревматизмъ най попробуе того лѣку. Тысячъ хорыхъ на ревматизмъ завѣдучуыъ свое здоровье аспралѣ-скому лѣкову «No Rheumatism», а навѣтъ ти, шо довго лѣчалъсь у докторѣвъ, счудуваель, якъ наслѣдки буы въ колькохъ дняхъ, коли спробуваши лѣку «No Rheumatism».

Зѣ всѣхъ патентованныхъ медѣцинъ «No Rheumatism» есть одипокій, шо має голосну славу, бо коли его ужити, болѣ якъ бы рукоу водили.

«No Rheumatism» не есть лѣкомъ на всѣ слабѣсты, але, ели хто, має ломаня въ крижахъ, рукахъ, ногахъ, плечахъ, ужити лишь того лѣку, а наслѣдки пейны.

Вы можете достати тое лѣкарство въ кождой го-ловной аптѣцѣ.

Есть на продажѣ въ аптѣцѣ Самуеля Юнга, Лѣвса, Джордана, Виліамса и Девиса въ Мт. Кармель. Продаеъ также въ сторѣ Hughes Bro's, L. Grossman и Midvalley Supply Co.

Продаеъ ще въ Центреліи у Девиса и Колдсворти и Монтана у Гудмана, на Екеселзюри у Ив. Гловы, въ Мт. Кармель у О. Мурды и Ст. Глендѣльскон, а въ Шамокинъ у Зотожынскон и Мархевки.

Можна достати за \$1.00 и 50 цнт.

Свала и Нагловскій

—РУССКІ ПОГРЕБНИКИ—

въ Майфѣлдѣ, Па.

Въ разѣ потреби нашъ лоде повинны удиватися до нихъ, а не до чужинѣвъ, свой до своего!

C. B. RICHARD & Co.

61 BROADWAY — NEW YORK.

Банкова каторна и продажъ корабельныхъ білетѣвъ.

Головны агенты кораблѣвъ «першой класы».

Продають «шиф-карты до Европы и зъ Европы до Америки».

Грошѣ посылаютъ безпечно «чекима» або телеграфичною д-рогѣю.

Продають або купують для людей грунты такъ ту въ Америцѣ, якъ и въ старомъ краю.

Переводятъ прощсы въ старомъ краю.

Мають ту своего адвоката зъ старого краю. Засылають пакунки чи якъ небудь рѣчи до старого краю и где небудъ иде.

Если хто хоче ити до старого краю, выстарѣють ся для него о паспортѣ.

Той банкъ иснуе вже 52 лѣтъ и есть наибольшимъ того рода въ Нью Йорку. — Пишѣть:

C. B. RICHARD & CO.

61 Broadway — NEW YORK CITY.

НОВЫЕ КНИЖКИ.

Календарь „Простѣтъ“ на р. 1900	40
Общ. Качк. на р. 1900	40
Читавка для дѣтей	30
„И. и III. класы (етипол.)“	50
Дѣрупоуъ для дѣтей	22
На чужинѣ	17
Казанъ Андерсена ч. I. II. и III.	27
Казанъ братѣвъ Гримѣвъ	27
К. Клавнѣ, Пародистъ и си початки	32
Гамлетъ, Шейкспира, въ перекладѣ	
П. Кушнѣвъ, зъ передмовою и поже-нѣми Д-ра Ив. Фрапка	96
Оповіданя О. Катренка	22

Гамлетъ, се вже десята зъ ряду книжка, выдана за короткій часъ, укр.-рускоу вы-данничюу спѣлкоу у Лѣвонт. Видно люде не сплять.

Такожъ всаки другі старинскы русскі и тутешні такъ русскі якъ и англійскы книжки и периодичъ выданн можна достати въ книгарни читалищъ им. М. Шапкевича.

Адресъ: J. J. Ardan, Box 418, Olyphant, Pa.

Цѣнникъ высылаеъ на жадеу дармо.

Першій, русскій салѣонъ въ ПИТСБУРГѢ, ПА.

Не водѣ лихѣ знають нашъ Питсбургъ-не и въ околѣцѣ

АЛЕКСАНДРА ФЕДОРЧАКА, который 10 лѣтъ правивъ у питсбург-скаго фабрикахъ. Маасъ воны теперь гав-ный салѣонъ, де можѣ достати напѣтки всакого рода, а при томъ утримуе дуже чистеньку реставрацію, де можѣ достати всакогоу їдженя, якого лишь заботне.

Каждый Русинъ маъ бы смертельный грѣхъ, якъ бы до другихъ виновъ, а своего оминуувъ. Салѣонъ Алекс. Федорчака подѣ пазъ „народный готель“ есть при Carson Str. No 716 мѣжь 7 а 8 улицѣю не далеко русскон церквѣ.

РУСКА БУЧЕРНЯ

Тѣзатія Трохановского,

на Second Str.

въ Mt. Carmel, Pa.

Все свѣже и добре мясо, ковбасы, шпикъ, солонину и все можете купити у своего руского бучера, а то по дуже низькой цѣлѣ. Розвозитъ все на частъ. Хвалити богато не треба, бо добре само хвалить ся.

Идѣть до своего!

ЧИТАЙТЕ!

ОДИНОКИЙ РУССКИЙ ГОТЕЛЬ

Ф. Мехальского и Д. Голода

38 Green str., — JERSEY CITY, N. J.

Каждый Русинъ идучій зъ краю, чи до краю, або маючи яку небудь потребу въ Нью Йорку, чи въ околѣцѣ, повиненъ вступити до того г. тѣлю, бо тутъ достане аздорившій и на-ташпый напѣтки всакого рода.

Достанете водѣлѣгъ ташпѣ, чистеньскыи и безпечныи.

Пожее сей готель близенькоу дѣла пенсильванскон, а і-гавского и центрельскон, а ташѣ дѣла. Люди стрѣтѣвъ роз-ходѣтъ ся по цѣломъ мѣстѣ и околѣцѣ, якъ Newark, Bayonne, Elizabeth, тай до Гобокенъ близько, а „Феръ“ до Нью Йорку и Бруклина такожъ подѣ носомъ, даятого кождый Русинъ повин-ненъ вступити до своихъ землякъ, де достане добруу и ве-лику чарку виски, пиво великими шыланками зъ перворядно-го бровару и воды мінеральной, вскрѣпляющей жолудокъ, а не же-ладе, то и гаванское цигаро такъ собѣ закуритъ.

Купившюу тутъ шифкарту выпроводѣтъ ся ажъ на шифъ.

Въ томъ готелѣ есть такожъ хорошо уряджена и простора галѣ на митинги, весѣля и другі забавы.

Уважаите!

НАЙНОВШОИ МОДЫ ОВЕРКОВТЫ СИВЫ И ЧОРНЫ ПО \$4, 5 и 6.

Чисто вов- нянѣ убраня (суды) для шужинѣвъ по 2, 4, 5, 6 и 7 дол.	Капелюха твердѣ чорнѣ и брунатнѣ по 1 дол.

Бѣлизна ВЕРХНА И СПѢДНА ПО 80 цнт.

По всѣхъ найлучшій и найтанѣшій товары идѣтъ до

Peter A. Stief-a,

11, 13 & 15 Oak St. — MT. CARMEL, PA.

Оденъ зъ наибольшихъ броварѣвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-СОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ по-поштуе сего пива, то иншого вже не хоче пѣти.

Голова водѣ него нѣколи не болѣтъ, бо есть здоровѣе и по-живнѣе.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОУ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБѢ ГОВОРИТЬ.

Пѣйте пиво зъ бровару:

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,

435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2325, NIGHT CALL 4854.

Q 100

STANISLAW SZARZYŃSKI

805 Carson str.

S. S. PITTSBURG, PA.

Антикаръ зѣ старого краю

Мае лѣкарства на всѣ хо-родны напѣтки смачны. есть такъ „Pool table“, де можѣ забавитися въ кождомъ часѣ. Салѣонъ запо-дѣтъ ся подѣ No 328 Nepper-

han Ave., Yonkers, N. Y.

ДАМЯНЪ МЕРЕНА

—И—

Якъ чортъ вѣдсугувавъ шма-токъ хлѣба.

(Народное повѣданіе Льва Толстого).

Вѣхавъ бѣдный мужикъ орати, не свѣдѣвши, и взявъ зѣ собою зѣ дѣму шматокъ хлѣба. Перевернувъ мужикъ плугъ, зная зѣ пѣдволоки, положивъ пѣдволоку пѣдъ кущѣ, а на пѣдволоку положивъ хлѣбъ та накрывъ кафтаномъ. Утомилъсь кофѣ и проголодѣвъ мужикъ. По-ставивъ вѣнъ плугъ, вѣдъ прятъ кофѣ, пустивъ пхъ пасти ся, а самъ пѣшовъ до кафтана пообѣдати. Пѣдавъ вѣнъ кафтанъ: нема хлѣба.

Пошукавъ, пошукавъ, перевернувъ кафтанъ, потрясъ: нема хлѣба. Зудувавъ ся мужикъ. Дивне диво! Нѣко-го не видѣвъ, а хтось пѣр-вавъ хлѣбъ. А то чортеня, поки мужикъ оравъ, пѣрва-ло хлѣбъ п сѣло за кущемъ послухати, якъ мужикъ бу-де лаити ся и его, чорта, поминати. Пожуривъ ся мужикъ.

— Ну, — каже, — не у-мру зѣ голоду; видно, треба було тому, хто пѣрвавъ. Не-хай бѣтъ на здоровье!

И пѣшовъ мужикъ до же-рела, напивъ ся воды, вѣд-дѣхнувъ, пѣймавъ кофѣ, за-прятъ и ставъ дальше орати. Напѣлохало ся чортеня, що не навело мужика на грѣхъ, и пѣшло до пекла до найстаршого чорта та розказало, якъ пѣрвало у мужика шматокъ хлѣба, а мужикъ замѣсть того, чтобы вылаяти ся, сказавъ «на здоровье!» Розсердивъ ся найстаршій чортъ.

— Коли — каже — въ сѣй справѣ мужикъ взявъ верхъ надъ тобою, то ты самъ виненъ; значить, ты не у-мѣвъ взять ся до рѣчи. Ке-пска — каже — буде справа, коли мужики, а за ними й бабы возьмутъ собѣ такій звичай; намъ, вже тогдѣ й жипи нема чого. Не можна сего такъ лѣпшити. Рушай — каже — и вѣдсугу мужикови хлѣбъ. Коли ты до трѣхъ лѣтъ не возьмешь верхъ надъ мужикомъ, то я тебе у свяченой водѣ ску-паю.

Наликалось чортеня свя-ченой воды, побѣгло на зем-лю, стало придумувати, якъ свою вину вѣдокупити. Ду-мало, думало и придумало. Перебѣнило ся чортеня въ доброго чоловіка и пѣшло за робѣтника до бѣдного мужика. И порадивъ той ро-бѣтнику тому мужикови по-сѣяти въ сухе лѣто зѣбоже на болотѣ. У другихъ лю-дей сонце все выпалило, а у бѣдного мужика выросло зѣбоже густе, высоке, коло-систо, наливно. Прокормивъ ея мужикъ до нового и о-стало ся у него ще багато зѣбожа. На другій рѣкъ по-радивъ робѣтнику мужикови посѣяти зѣбоже на горахъ. И вынавъ слѣтний рѣкъ. У людей зѣбоже повалило ся, выпрѣло и зерна не наліло, а у мужика уродило ся зѣбоже на горахъ якъ гай. Ли-пило ся у него ще больше лишнього зѣбожа. И не знае вѣнъ, що зѣ нимъ дѣяти.

И научивъ робѣтнику му-жика затерти зѣбоже и гнати горѣвку. Наробивъ мужикъ горѣвки, ставъ самъ пити и другихъ поѣти. Пришло чортеня до найстаршого чорта и хвалило ся, що вѣдрѣ-било той шматокъ хлѣба.

Пѣшовъ найстаршій чортъ пѣдвинти ся.

Пришловъ до мужика, ви-дѣтъ: спросивъ мужикъ бо-гачѣвъ, частуе ихъ горѣвою. Пѣдзвѣтъ газдыня горѣвку гостямъ. Тѣлько стала обхо-дити гостей, зацепила ся за стѣлу, вылая чарку. Роз-сердивъ ся мужикъ, насва-ривъ на жѣнку: „Видишь!“, каже: „Чортова мати! Що то? помѣлъ? Руки тобѣ по-крипило, що такъ добро роз-ливавъшъ по землѣ!“

Трутило чортеня найстар-шого лѣктемъ: „Уважай“, каже, „якъ вѣнъ теперь жа-лае шматка хлѣба!“

Насваривъ господаръ жѣн-ку, ставъ самъ пѣдновѣти. Приходивъ зѣ роботы бѣд-ный мужикъ непрѣснѣный, поздорѣвивъ ся, присѣвъ; бачить, що люди пють го-рѣвку, та зѣ утѣмы зѣхотѣ-лось и ему выпити. Сидѣвъ, сидѣвъ, кофтавъ слину, — не пѣднѣсь ему господаръ, тѣлько до себе пробормо-тѣвъ: „Хиба на вѣхъ вѣсь настарчѣтъ горѣвки!“

Сподобалось и се найстар-шому чортеню. А чортеня хвалилъ ся: „Погоди, не те ще буде!“

(Конецъ буде.)

Купуйте книжки и газеты!

Листки Свободнаго Слова N. 8, 12, по 16
Насвѣтъ N. 8, 9—10 по 11
Свободная Мысль N. 1, 2 и 3 по 11
Буревѣсъ. За это лѣтъ (высѣго 2.10) 11.10
Доброгій Мокрѣвскій. Воспоминан-
ня ч. 1, 2, 3 и 4 по 35
Правдѣ. Самосудъ толмѣ въ странѣ
свободы 11
Правдѣ. Женщина въ странѣ свободы 11
Прозора. Притча Самаринна 11
Богъ на Украинѣ 11
Толстой. Воскресѣн ч. I. 80
ч. II. 60
Цена 3-ей части еще неизвестна. Отдѣльные
выпуски (есть ихъ уже 11) по 14
Писки теперь прекращены. Подписавше ся
прежде, получаютъ романъ безъ доплаты.
За почту платите сами.
Адресуйте:

A. Wasserman,
29 Clinton str. near Stanton str.
NEW YORK, CITY.

Гурра!
За дармо 50-центову фля-шочку золотого атрамен-ту достане каждый.

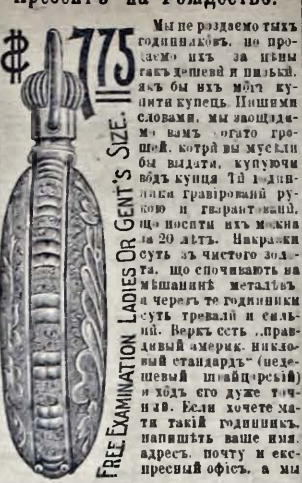
Хто собѣ купитъ за 1. долара або. дорожню машинку до друкованя, достане бѣлый атраментъ а до того ще и фляшочку золотого атра-менту. Если не хотите машинки до друкованя лишь золотой атраментъ, то зашлѣтъ 25 цнт., а я вамъ его пошлю и посылку заплачу. Якъ хотите мати тѣ рѣчи, за такъ низку цѣну, мусите чимъ скорѣе по нимъ писати. Грошѣ и замовленя посыл-жайте на адресу:

S. KELTONIK
Punxsutawney, Pa.

Peter Lasek
Cor. 5-th & Oak Str.
MT. CARMEL, PA.
На рѣзѣ 5-ой и Окъ улицѣ есть красно урядженъ готель. Все свѣ-же пиво, добра виска и фѣйный ли-гары, а вино импортоване. Есть тамъ также и «pool table» для забавы. Стрѣльба кара иде коло са-мыхъ дверей, то жѣ сѣи чекаете — зайдѣтъ ликуити чарку до дав-ного знакомого Петра Ласка, а вѣнъ обсужитъ васъ чѣмъ.

Ану спробуйте!

Презентъ на Рождество.

Мы не раздѣляемъ техъ го-дишниковъ, на про-цѣмъ ихъ за ними такъ дешево и пѣль-ка, а въ нихъ мѣтъ кунити купецъ. Нишимъ словами, мы заощади-мъ вамъ отъ грош-ной, котрой вы мусите бы выдати, купуючи водъ кунити. Та-дѣни-ко, пѣдвѣдъ руско-го и гарантѣмъ, что посли изъ машинъ за 29 лѣтъ. Накрѣпки су-тъ зѣ чистого золота, що спѣсчатъ на ишмѣнѣтъ металъ. Су-тъ трѣмъ и сѣмъ-ни. Верхъ есть „прав-дѣный америкъ низко-лай стандартъ“ (не-завѣсѣный швейцарскій) и тѣтъ его дѣтъ тѣ-на. Если хотите ма-ти такій годишникъ, напишѣтъ ваше имя, адресъ, почту и экс-пресный офѣс, а мы зашлемъ вамъ годишникъ на вашъ кофѣ до пѣдлѣзшого вамъ експресного аге-нта, а тамъ пересѣдѣте ся. Якъ вамъ по-добас ся, заплатите \$7.75, а годишникъ уже вашъ. Если вамъ не подобасъ, то а-гентъ вѣдѣтъ его назадъ на нашъ кофѣ. Но не замѣняйте болѣе акт 3 паразъ. Бо мы не посылѣмъ пѣзѣло болѣе одной особѣ акт 3, также не посылѣмъ изъ годишниковъ. Если хотите мати кра-сивый 2 долларовый лѣнцѣшъ до годи-ни-ка, зашлѣтъ въ лѣтъ 50 центѣвъ въ стѣ-пѣхъ або грошѣ. Такъ само повинны вы означити, чи хотите мужскій, чи жен-скій годишникъ, створѣный на одной сто-ронѣ, чи зѣ пѣрѣзѣмъ на обохъ сто-ронахъ. Не зашлѣмъ зѣ замѣлочемъ, бо мы не можемъ знати, изъ дѣго будѣмъ мати годишникъ на складѣ.

CONSUMERS WATCH CO.
424 Main Str.
Dept. K. K. BUFFALO, N. Y.

P. V. OBIECUNAS
1012 Carson str.
PITTSBURG, PA.

Интересъ банковый заложенный въ р. 1894. Продае шифарты на всѣ корабельный лѣнии, где хто хоче, по утѣркованой цѣнѣ.

Посылае грошѣ до вѣхъ частей свѣта дуже скоро и безопасно.

Вѣнъ есть сумѣнный чоловікъ и до-брыя католки. Лишь три блокы водъ рускоя церкви на Сантъ Сайтъ. Вже часть перѣсѣтъ ходити до Мошна-Берка. Каждый порядный чоловікъ повѣнѣтъ пошлѣтъ своего а не жѣда. Розмовите ся зѣ нимъ ко-евоу.

Ану спробуйте!

Joseph Bridy,
121 Oak Str.
Mt. Carmel, Pa.
(Wholesale.)

Мае вѣнъ гуртовный складъ вѣ-ликихъ трѣнѣвъ, а спродае по сѣбѣ-дучѣй цѣнѣ:

Горѣвка	50, 60, 75	\$1.00 кварта.
Ружь	60, 70, 80	цнт.
Вино	50, 75	"
Брандъ	75, 1.00	"
Jembior Брандъ	50	цнт.
Лѣгода	75, 1.00	"
Книшка горѣвка	50	цнт.
Бѣтеръ	50	"
Пѣна „жѣкъ“		\$2.00

Если треба вамъ трѣнѣвъ на за-баву, вѣсѣля, або хрѣстѣны, идѣтъ до него, а вѣнъ продаѣтъ вамъ та-пѣю, привезе ажъ до дому и обсужитъ чѣсно, бо вѣнъ чѣсный чоловікъ.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Дѣлѣтъ практи-ка дѣла сѣмъ способѣтъ стати добрымъ лѣкарѣмъ. Лѣзѣтъ уѣнѣшню всякого рода тѣрѣбы. Мае также свою власну аптеку, въ котрой выроблѣвъ ся дуже добра и лѣкѣшня лѣкарѣва.

Розмовите ся по руски, лѣтѣвски, по польски и по англѣйски. — На цѣлой око-лицѣ знаютъ добре Шлю-паса!

Н О В О С Т Ь !
Чисто американская фирма продае гарный годишники.

За \$3.65 можѣтъ доста-ти годишникъ, ала самъ заплатѣтъ почту, а за \$3.95 фирма платѣтъ са-ма, ще и лѣнцѣшъ до-дае. Если тобѣ годишникъ не подобасъ, можѣтъ его вѣдѣстѣтъ, а грошѣ тобѣ зѣвѣрнуть.

Пинѣтъ на адресу:
ROYAL BARGAIN HOUSE, 334 Dearbon str.
CHICAGO, ILL.

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!

Хто бы мавъ дѣяке пра-во най не ходити по поку-пѣхъ жѣдѣвскихъ, такъ зна-ныхъ тѣмъчачѣхъ, але най удасть ся до правдѣвого ад-воката Вѣляма Воколе-ка, въ Скрантонѣ. Вѣнъ за-лагоджуе неикѣй справы въ кортѣ, а и сторѣкрасѣвъ п зѣ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ его таишъ
W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE.
Scranton, Pa.

СВОЙ ДО СВОГО!

Сѣремъ Лучковецъ.
E. INDEPENDENCE near VINE STR.
въ Шамокѣнѣ, Па.
— РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистѣнькій тамъ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, виска, темперъ и другѣ напоѣ все свѣжѣй и вѣй-лѣпшого гатунку. Услуга чѣмна и солѣдна. Склянки великѣй и малѣй пѣсля впо-добы.

Люде! Вже часъ покинути чужихъ, а пора вже себе са-мыхъ пѣдпомогати.

Лѣшь про мѣхъ людей.

Тѣрѣвъ а багато лѣтъ за провиня при-родного хрѣха. Выдавъ и его долѣровъ докторамъ безъ помощи. Навѣсѣдѣтокъ по-хѣвъ и до старѣго краю, порадѣтъ ея одинъ старѣн, мудронъ жѣны, котра мешка-ла въ лѣтъ, знала ся на зѣнѣхъ и она мене вышлѣла водѣ страшноя слабѣсты. Прѣте пѣсѣтъ розказѣтъ я мѣмъ прѣтѣлѣмъ и онъ вышлѣтъ. Тому я вышлѣтъ, що вѣтъ головѣный слабѣсты можѣтъ тѣмъ зѣлѣны. По дѣнѣхъ намовахъ удалѣсь менѣ вышлѣтъ вѣдѣтъ тонъ жѣны по тайну тог-о лѣтъ, а и готовъ узнѣти его моамъ кра-пѣмъ. Пинѣтъ по своему, а залѣтъ стѣм-пѣтъ на водѣноу.

Вашъ крапѣтъ и прѣтѣлъ
Karol Johnson,
Box 292
HAMMOND, Ind.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХО-РОНѢВЪ.

Вышлѣтъ также керчи на погѣ-ромы, хрѣстѣны и вѣсѣля по дуже низкихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA
Удавайте ся въ потребѣ до него.

Lehigh Valley R.R.
In Effect May 21, 1899.

Пѣсѣжѣрскѣ трѣны изъ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:18 и 9:40 до полууды; а 12:18 и 4:40 по полууды.

До Philadelphia и New York о год. 7:18 до полууды и 12:18, 4:40 по полу-уды.

До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до вѣхъ стѣцій въ околѣнѣтъ вѣдѣтъ о год. 7:18, 9:40 до полу-уды, и 12:18, 4:40 по полууды.

До Shamokin о год. 7:30, 11:22 до полу-уды; а 2:20, 6:42 и 9:55 по полууды.

Экспресѣ трѣны до Philadelphia и New York о год. 7:18 до полууды; 12:18 и 4:40 по полууды.

Трѣны до Mt. Carmel.
Зѣ New York о год. 8:08 до полууды и 4:10 по полу-уды. Въ недѣлю о год. 1:30 по полу-уды.

Зѣ Philadelphia о г. 4:10, 9:00 до полу-уды и 4:50 по полу-уды. Въ недѣлю о год. 1:32 по полу-уды.

Зѣ Pottsville о год. 9:45 до полу-уды, 12:35, 5:05 и 8:15 по полу-уды.

Зѣ Wilkes-Barre о год. 8:00 до полууды, 3:00 и 6:00 по полу-уды. Въ недѣлю о год. 3:30 по полу-уды.

Недѣлѣны трѣны до Philadelphia и New York о год. 9:12 до полууды.

До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до вѣхъ стѣцій въ околѣнѣтъ вѣдѣтъ о год. 9:12 до полу-уды, и 5:55 по полууды.

Недѣлѣный трѣнъ до Shamokin о год. 10:20 до полу-уды, и 7:58 по полу-уды.

CHAS. S. LEE,
Gen'l Pass Agent,
R. H. Wilbur, General Supt.

УВАГА! Хто хоче знати на вѣсти, пѣй-пѣтъ собѣ тѣтъ на лѣтѣйску желѣзѣ-нѣю, бо пѣйтѣтъ и найбѣдѣнѣша. По-блѣзѣны информѣции удаѣтъ ся до:
JOHN S. LAUGHLIN,
Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— И —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалѣкъ рускоя пѣсѣмѣ.

Добрый вечеръ друже мой!
— Добрый вечеръ, свѣте!
— А куда такъ спѣшите?
— До Та-ла-па-ша, брата!
— Что за Та-ла-па-шъ? Зѣдѣкъ вѣнъ?
— Та-жѣ крапѣтъ нашъ малѣй!
— У него вѣтъ Рускины
— Подкрѣпѣтъ силы...
— Що за брѣдѣтъ а пиво тамъ!
— Обѣдѣтъ ся фѣйно!
— Обсѣдѣтъ ятъ братамъ!
— Танѣо пѣлѣтъ чайно!

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Вѣсѣль потрѣбѣный рѣчъ до жѣты, якъ также убраня майнерскѣй и звѣчайной можна купити.

Посылае также грошѣ до вѣхъ частей свѣта, скоро, танѣо и безопасно

Продае шифарты.

Не водѣ нынѣ вже знаютъ люде солѣдного Ивана Глову.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Наибольший рускій компаніичный сторъ въ Аме-рицѣ. Заложенный ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшенный и на ново урядженый. Новый домъ великій, красеный, котрый компанія ку-пила 1896 року за \$18,000 показуе, що може ком-паніична работа. — Вѣсь ро-зумный Русины належать до тон компаніи, купуютъ зѣ своего власно-го стору значить, спѣмагаютъ самѣхъ себе. — Мѣсячно обѣртае сторъ сумѣю \$2000. Заряджае нимъ:

Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA.
ЗАЛОЖЕННЫЙ 1866 року. — Вырѣбляе 25,000 бочѣвъ мѣсячно.

Пиво одного зѣ наибѣльшихъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вѣльне водѣ всякихъ примѣшѣвъ, и для того есть найздѣровѣнѣмъ. Завѣдѣтъ однимъ и тоу самою доброты и прѣмного смаку и есть спор-яджане пѣдъ зарядѣмъ одного зѣ найздѣб-нѣйшихъ и досвѣдѣченыхъ пивоварѣвъ.

Вырѣбляе въ найлѣпшѣмъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Салѣонѣтъ и приватный родины повинны замѣвѣляти пиво лишь въ броварѣ:

LAUER BREWING CO.
READING, PA.

РУСКІЙ САЛОНЪ

Петра Сѣрафѣна
„на новѣмъ мѣстѣ“
въ Шамокѣнѣ, Па.

Гдѣ ятъ гѣ, ала у Сѣрафѣна то уже можѣтъ найлѣпше забавѣтъ а и порѣзѣтъ склянку пѣвъ выпити. Хто у него лѣшь рѣтъ буѣтъ, не кѣтъ болѣе итѣде поѣтъ, только до него. Мае также фѣйну гѣлю, гдѣ можна вѣдѣвѣтъ мѣтинѣ, а и потѣ-дѣтъ собѣ.

Хочѣтъ мати „good time“ иди до Петра.

Dr. S. Blumberg,

1716 Carson str.
PITTSBURG, PA.
Божѣй то знае, що въ Америкѣ шукають за такимъ докторомъ, котрый поѣкѣнѣтъ свои паучы въ ста-ролѣ краю. Д-ръ Бламбергъ вышлѣтъ ся за лѣкарѣ на университетѣ въ Варшавѣ, а заложенный пѣсѣтъ дѣежѣвѣный въ Филадельфѣи, оѣсѣтъ въ Интебургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, пѣмѣцки, англѣйски и польски. — Якъ хорый зайдѣ до него, заразъ выздоровѣе!

HENRY FREY

PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.
Хочѣтъ мати красну фотографію, вѣр-ный портретъ, зайдѣ до того фотографа. Нѣртѣтъ зѣ сѣмѣю зайдѣ аъ жѣнѣю до него, дай ся знати, а будѣтъ мати на цѣлѣ жѣте памѣтку. Часть лѣдѣну анти-ку дай фотографію у него, а будѣтъ мати красеный образъ, сѣтъ у Васъ брат-ство, най зайдѣ до того фотографа, а вѣтъ Вамъ зробѣтъ фотографіи и портрѣты, якъ хочѣтъ. — У него рѣдѣнѣмъ фотографіи и портрѣты можна замѣвити и то по дуже утѣркованой цѣнѣ. — За роботу гарантуе.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Вѣсѣль потрѣбѣный рѣчъ до жѣты, якъ также убраня майнерскѣй и звѣчайной можна купити.

Посылае также грошѣ до вѣхъ частей свѣта, скоро, танѣо и безопасно

Продае шифарты.

Не водѣ нынѣ вже знаютъ люде солѣдного Ивана Глову.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Наибольший рускій компаніичный сторъ въ Аме-рицѣ. Заложенный ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшенный и на ново урядженый. Новый домъ великій, красеный, котрый компанія ку-пила 1896 року за \$18,000 показуе, що може ком-паніична работа. — Вѣсь ро-зумный Русины належать до тон компаніи, купуютъ зѣ своего власно-го стору значить, спѣмагаютъ самѣхъ себе. — Мѣсячно обѣртае сторъ сумѣю \$2000. Заряджае нимъ:

Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA.
ЗАЛОЖЕННЫЙ 1866 року. — Вырѣбляе 25,000 бочѣвъ мѣсячно.

Пиво одного зѣ наибѣльшихъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вѣльне водѣ всякихъ примѣшѣвъ, и для того есть найздѣровѣнѣмъ. Завѣдѣтъ однимъ и тоу самою доброты и прѣмного смаку и есть спор-яджане пѣдъ зарядѣмъ одного зѣ найздѣб-нѣйшихъ и досвѣдѣченыхъ пивоварѣвъ.

Вырѣбляе въ найлѣпшѣмъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Салѣонѣтъ и приватный родины повинны замѣвѣляти пиво лишь въ броварѣ:

LAUER BREWING CO.
READING, PA.

РУСКІЙ САЛОНЪ

Петра Сѣрафѣна
„на новѣмъ мѣстѣ“
въ Шамокѣнѣ, Па.

Гдѣ ятъ гѣ, ала у Сѣрафѣна то уже можѣтъ найлѣпше забавѣтъ а и порѣзѣтъ склянку пѣвъ выпити. Хто у него лѣшь рѣтъ буѣтъ, не кѣтъ болѣе итѣде поѣтъ, только до него. Мае также фѣйну гѣлю, гдѣ можна вѣдѣвѣтъ мѣтинѣ, а и потѣ-дѣтъ собѣ.

Хочѣтъ мати „good time“ иди до Петра.

Dr. F. J. Meek

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ.
Cor. Shamokin and Chestnut str.
Одинокий лѣкаръ, славѣнѣтъ на цѣлѣ мѣсто. Лѣчитъ всѣхъ хорѣбы со-вѣстно и въ корѣтѣмъ часѣ. Осѣбно извѣрѣнѣнѣтъ лѣкаръ, въ справѣхъ по-лѣзѣнѣнѣхъ. Говоритъ по англѣйски, руски и польски. Горѣло порѣчаемо сего знаменитого доктора, напишѣтъ Русинамъ.

O. Murdza & Bros

46. Second st.
MT. CARMEL, PA.